

STEUN VOOR DUITSCHE GELEERDEN.

Duitschland is arm geworden. Ook zij die de werken des vredes voorstaan, de arbeiders in het veld van de wetenschap, zijn de slachtoffers van dien achteruitgang, en van alle kanten komen de klachten, dat in Duitschland door gebrek aan geld om de hulpmiddelen aan te schaffen, die onmisbaar zijn voor wetenschappelijken arbeid, alle onderzoek onmogelijk is geworden.

Wij, die met ter zijde stellen van sympathieën en antipathieën den grooten stoot dankbaar erkennen, die sedert meer dan een halve eeuw door Duitse geleerden aan de wetenschap is gegeven, kunnen niet nalaten de gevolgen van dien achteruitgang met bezorgdheid te zien. Het is helaas nu reeds zóóver gekomen, dat in de Duitse laboratoria gebrek is aan alles wat voor wetenschappelijke onderzoekingen noodig is, en dat voor de bibliotheken zelfs de aankoop van buitenlandsche boeken en tijdschriften achterwege moet blijven.

Daarom komt het ondergeteekenden voor, dat het ons, bewoners van een land, dat voor den oorlog is gespaard gebleven, en welks valutaverhoudingen toelaten om met een kleine geldelijke opoffering de Duitse wetenschap op de been te houden, betaamt ter wille van de ééne en ondeelbare wetenschap, die geen naties en geen grenzen kent, de behulpzame hand te bieden ¹⁾. Met dat doel stellen ondergeteekenden zich voor een fonds te stichten, dat beheerd zal worden door een deskundige commissie, die ter plaatse kan beoordeelen, waar de nood het meest dringt. Wij zijn er van overtuigd, dat de Nederlandsche geleerden en allen, die belang stellen in den vooruitgang van de wetenschap, ons gaarne door een geldelijke bijdrage willen helpen en daarmede bewijzen, dat in deze communistische tijden de tol van de dankbaarheid nog niet is afgeschaffd. Men zende zijn bijdragen aan den laatst ondergeteekende, 's-Gravenhage, Frankenslag 2.

Prof. Dr. G. C. VAN WALSEM.
 Prof. Dr. C. WINKLER.
 Prof. Dr. W. M. DE VRIES.
 Prof. Dr. O. LANZ.
 Dr. D. STIGTER.
 Dr. M. J. VAN ERP TAALMAN KIP.

Dr. J. GRAANBOOM.
 Dr. R. J. TH. MEURER.
 Dr. J. H. HANKEN.
 Dr. G. J. TELJER.
 E. VAN DIEREN.
 J. KOOPMAN, *penningsmeester*.

DE AANGIFTE-FORMULIEREN VOOR ONGEVALLLEN.

Het is zeker vleierend voor den Nederlandschen arts, dat de heer VAN EDEN de goede gedachte van hem heeft, dat hij volgaarne het leveren van een der vele copieën uit handen zal willen nemen van de beambten van de rijksverzekeringsbank of van de arbeidsinspectie. Maar bij deze welwillende gedachte blijft het, want de argumenten van den geachten adviseur lijken mij te wegen als luchtballons, indien men de gehoopte tijdsbesparing met een kritisch oog beschouwt.

Een analogie: Er worden in ons vaderland per jaar een tweehonderd gevallen van bedrijfsziekten aangegeven, dus per practiseerenden arts ongeveer één in de vijftien jaren. Nu neemt men aan, dat de Nederlandsche artsen zich volgaarne voor deze zeldzame levensgebeurtenis eenige overbodige moeite getroosten (invullen in triplo, en afhalen van een aangeteekend stuk, waarvoor men 55 cent kan krijgen), zoodat alles is „pour le mieux dans le meilleur du monde”. Toch zou ik incidenteel erop willen wijzen, dat ik denk, dat het aantal der ketelmakers, die door hun arbeid zeer hardhoorend zijn geworden, in de tienduizenden loopt. Niettemin zwijgt het lijvig rapport der arbeidsinspectie hierover. Men stelle zich de ernst van dit verlies eens helder voor.

Een kennis vertelde mij bij het invullen der formulieren een blauw doordrukpapier

¹⁾ Naar wij van bevoegde zijde vernemen hebben de Finsche collegas, bewoners van een land dat sterk door den oorlog geleden heeft, voor hetzelfde doel reeds 70000 mark bijeengebracht.

te gebruiken en dezen raad heb ik dankbaar gevolgd. Eigenlijk was ik bang, dat de heer VAN EDEN mij op dit gemakkelijke middel met een vriendelijk gebaar zou gewezen hebben, maar nu hoop ik nog onbeschroomd op een versooring van copie van hoogerhand.

Rotterdam, 29 Juni 1920.

A. VERWEY.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Geneeskundige dienst in Suriname.

Volgens het *Koloniaal Verslag* 1919 betreffende de kolonie Suriname waren op 31 December 1918 te Paramaribo werkzaam 12 burgergeneesheeren, waaronder één arts; ook waren 2 districtsgeneesheeren tijdelijk werkzaam in het militaire hospitaal, die, evenals de 4 officieren van gezondheid, ook particuliere praktijk uitoefenden. In de districten was de geneeskundige dienst opgedragen aan 13 geneesheeren, w.o. 4 artsen. Het aantal apothekers te Paramaribo bedroeg 15, het aantal drogisten 9; er waren 2 tandheelkundigen en 8 vroedvrouwen met getuigschrift; voorts nog 2 vroedvrouwen zonder getuigschrift, die toestemming hebben buiten Paramaribo verloskundige hulp te verleen. In het district Nickerie waren gevestigd één apotheker en één particuliere vroedvrouw en in elk der districten Coronie en Marowijne één vroedvrouw.

Het aantal *malaria*-gevallen nam in 1918 sterk toe; in het district Nickerie moesten zelfs tijdelijk twee geneesheeren boven het gewone aantal geplaatst worden; in den Saracca-polder werd een ziekenoppasser meer geplaatst voor het uitreiken van chinine. De malaria had een goedaardig karakter; weinig sterfgevallen en weinig gevallen van zwartwaterkoorts. In Januari 1918 staakte de ROCKEFELLER-stichting haar bestrijdingswerk der *mijnwormziekte*, omdat het haar niet mogelijk was den met dezen arbeid belasten geneesheer, die de kolonie had verlaten, door een ander Amerikaansch arts te vervangen. Daar de overtreders der anchylostomum-verordening (omtrent het schoonhouden van erven) van rechtsvervolging werden ontslagen en het tijdstip, waarop de noodige privaten gebouwd moeten zijn, nog niet is aangebroken, kon tot bestrijding der ziekte niet veel worden verricht. Het aantal in het hospitaal opgenomen lijdens aan *yaws* steeg in Juni tot 193; het gebrek aan salvarsaan en neosalvarsaan deed zich sterk gevoelen; toen over eenige surrogaten beschikking was gekregen, daalde het aantal lijdens tot 44 op 31 December. Van *typhus* deden zich te Paramaribo 94 gevallen voor, waarvan 26 met doodelijken afloop; verder één geval van *diphtheritis*. Aan het raadplegingskantoor voor longziekten en zuigelingenziekten werd zeer zelden voor die ziekten raad gevraagd, des te meer voor allerlei andere ziekten; op die manier werd dit kantoor langzamerhand een gelegenheid voor kostelooze geneeskundige hulp, wat niet de bedoeling is. Daarom werden de aan het kantoor behandelde lijdens langzamerhand verwezen naar de stadsgeneesheeren en daarmede namen de werkzaamheden van het raadplegingskantoor voor longziekten en zuigelingenziekten een einde en werd dit opgeheven. Aan het raadplegingskantoor voor oogziekten werd 906 maal raad verstrekt. De officier van gezondheid L. C. ALETRINO stelde een onderzoek in naar *trachoom* op de scholen te Paramaribo; onderzocht werden 1894 leerlingen, van wie 175 of 9.25 pCt. aan *trachoom* leden. Met het oog op het verzuim, dat op vele scholen aanmerkelijk is, moet het percentage *trachoom*-gevallen zeker grooter zijn. Op een school met weinig verzuim bleek het 17.5 pCt. te bedragen, op de oogheelkundige polikliniek waren 50 pCt. der lijdens behept met *trachoom*. Maatregelen ter bestrijding werden voorbereid. Bovengenoemd onderzoek bracht tevens verschillende brekingsafwijkingen onder de schoolkinderen aan het licht, die door brillen waren te verhelpen. Het aantal voor rekening van den lande door bevoegde vroedvrouwen geleide verlossingen bedroeg 515. Met koepokstof werden te Paramaribo ingeënt 1273 personen. De influenza-epidemie deed zich ook in